

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

ТЕМА 1: ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА

Мета практичного заняття: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про предмет, метод та принципи цивільно-правового регулювання суспільних відносин, джерела цивільного права, систему цивільного законодавства, а також особливості цивільних правовідносин, їх структуру, види, підстави виникнення, зміни та припинення.

Питання для обговорення

1. Поняття цивільного права та його місце в системі права.
2. Предмет та метод цивільного права України.
3. Принципи та функції цивільного права України.
4. Система цивільного права України.
5. Співвідношення цивільного права з іншими галузями права України.
6. Поняття та види джерел цивільного права. Співвідношення цивільного права і цивільного законодавства.
7. Поняття та система актів цивільного законодавства. Дія актів цивільного законодавства у просторі, часі та за колом осіб. Застосування актів цивільного законодавства за аналогією.
8. Роль звичаїв ділового обороту в регулюванні цивільних правовідносин.

Основні терміни і поняття

Приватне право, публічне право, цивільне право в об'єктивному розумінні, цивільне право в суб'єктивному розумінні, цивілістика, предмет цивільного права, особисті немайнові права, майнові права, юридична рівність учасників цивільних відносин, вільне волевиявлення учасників цивільних відносин, майнова самостійність учасників цивільних відносин, метод цивільно-правового регулювання, диспозитивність, принципи цивільного права, принцип неприпустимості свавільного втручання осіб, державних органів, їх службових та посадових осіб у сферу особистого життя людини, принцип неприпустимості позбавлення права власності, принцип свободи договору, принцип свободи підприємницької діяльності, яка незаборонена законом, принцип судового захисту цивільного права та інтересу, принцип справедливості, добросовісності, розумності, функції цивільного права, система цивільного права, норма права, цивільно-правовий інститут, підгалузь права, галузь права, джерела цивільного права, цивільне законодавство, нормативно-правовий договір, поймаєнований договір, непоймаєнований договір, міжнародний договір, правовий звичай, цивілістика, правова колізія, аналогія закону, аналогія права.

Завдання

1. *Визначте, які з наведених нижче суспільних відносин регулюються нормами цивільного права. Відповідь обґрунтуйте посиланням на норми Цивільного кодексу України:*

- 1) Степанов позичив Свиридову 200 грн.;
- 2) Іваненко вимагає від підприємства на якому працює грошову компенсацію у зв'язку з втратою 40% гостроти слуху через порушення підприємством правил техніки безпеки;
- 3) акціонерне товариство уклало договір на поставку сировини для виробництва ліків;
- 4) за наказом міністра, підпорядковане міністерству державне підприємство передало заводу виробниче устаткування;
- 5) Бойко звернувся до суду з позовом, у якому вимагав зобов'язати Петренка прилюдно вибачитися і компенсувати моральну шкоду в сумі 50 тис. грн. за нанесену образу;

Тематика презентацій

1. Поняття і особливості приватного права.
2. Історія становлення та розвитку цивільного права України.
3. Структура Цивільного кодексу України.
4. Основні моменти рецепції римського приватного права в сучасному цивільному праві України.
5. Загальна характеристика приватноправових систем іноземних країн.
6. Порівняльна характеристика Цивільних кодексів УРСР 1922, 1963 років та Цивільного кодексу України 2003 року.
7. Основні напрямки удосконалення цивільного законодавства.
8. Вплив на національне цивільне законодавство міжнародних договорів України.

ТЕМА 2: ЦИВІЛЬНЕ ПРАВОВІДНОШЕННЯ

Питання для обговорення

1. Цивільні правовідносини: поняття та особливості.
2. Структура цивільних правовідносин.
3. Види цивільних правовідносин.
4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Основні терміни і поняття

Цивільні правовідносини, структура правовідносин, суб'єктний склад правовідносин, цивільна правосуб'єктність учасників цивільних правовідносин, об'єкт правовідносин, зміст правовідносин, суб'єктивне цивільне право, суб'єктивний цивільний обов'язок, абсолютні правовідносини, відносні правовідносини, майнові правовідносини, зобов'язальні правовідносини, речові правовідносини, зобов'язальні відносини, регулятивні правовідносини, охоронні відносини, юридичні факти, правоутворювальні, правозмінювальні, правоприпинювальні, правовідновлювальні юридичні факти, юридична подія, юридична дія, правомірна юридична дія, неправомірна юридична дія, юридичний акт, юридичний склад, правонаступництво, універсальне правонаступництво, сингулярне правонаступництво.

Завдання

1. *З посиланнями на норми ЦК України визначте структуру правовідношення.*

Ткач від імені свого 10-ти річного сина Андрія прийняв в дар 1/3 частину будинку, подарованого Андрію його тіткою.

2. *З посиланнями на норми ЦК України дайте відповідь на питання чи можна вважати юридичними фактами, які спричиняють виникнення, зміну та припинення цивільних правовідносин, такі дії та події:*

- 1) смерть громадянина;
- 2) укладання трудового договору;
- 3) придбання квитка до кінотеатру;
- 4) опублікування наукової статті;
- 5) продовження терміну дії договору оренди;

3. *У таблиці наведіть відмінності, які існують між:*

- 1) абсолютними та відносними правовідносинами;
- 2) речовими та зобов'язальними правовідносинами;
- 3) майновими та особистими немайновими правовідносинами.

Тематика презентацій

1. Загальна характеристика правомірних юридичних дій як підстав виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.
2. Юридичні склади як підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.